

تحلیل مواضع احزاب چپ انگلستان در قبال اتحادیه اروپا ۲۰۱۹-۲۰۰۰

امیرحسین خورشیدوند^۱

چکیده

مسئله جدایی بریتانیا از اتحادیه اروپا در برهه‌ای از زمان تبدیل به مهمترین مسئله در اتحادیه اروپا شده بود که در نهایت با رسیدن قدرت به حزب محافظه‌کار و شخص «بوریس جانسون» فرآیند جدایی بریتانیا با پشتوانه آرای مردمی از اتحادیه اروپا آغاز شد و نهایتاً در تاریخ ۳۱ ژانویه سال ۲۰۲۰ از اتحادیه اروپا جدا شد. این پژوهش به تحلیل مواضع احزاب چپ‌گرای انگلستان در مورد اتحادیه اروپا و موضع این احزاب در موضوع برگزیت می‌پردازد. این پژوهش به علل موافقت و مخالفت احزاب چپ‌گرای انگلستان با اتحاد اروپا و اینکه این موافقت‌ها و مخالفت‌ها در چه زمینه‌هایی صورت گرفته است خواهد پرداخت و این تحقیق نشان خواهد داد که چه سیاستی از سوی احزاب مختلف این کشور در قبال اتحادیه اروپا اتخاذ شده و در دست آخر شناخت خوبی به خواننده در زمینه تفکرات احزاب چپ انگلیسی در قبال اتحادیه اروپا و همگرایی اروپایی، خواهد داد که این مهم ما را در درک تحولات حال و آینده در اروپا به‌طور اعم و انگلستان به‌طور اخص یاری خواهد داد. روش پژوهش، رویکردی تحلیلی-توصیفی است. جمع‌آوری داده‌ها به‌روش کتابخانه‌ای و مرور اسنادی صورت گرفته است. نگارنده پس از بیان مفاهیم اصلی پژوهش (احزاب چپ انگلستان و اتحادیه اروپا) به تحلیل و توصیف مواضع احزاب چپ انگلستان با اتکا به مانیفست‌های آنها می‌پردازد. بر اساس نتایج تحقیق، احزاب چپ انگلستان در کنار تأکید بر اصلاح ساختار اتحادیه اروپا، همچنان آنرا به‌مثابه ساختاری مفید برای چندجانبه‌گرایی و بین‌المللی‌گرایی، هوادار ماندن در اتحاد اروپا یا حداقل حفظ ارتباط گسترده با آن هستند.

واژگان کلیدی: اتحادیه اروپا، انگلستان، چپ، حزب کارگر، حزب لیبرال_دموکرات.

۱. کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبائی.

مقدمه

اتحادیه اروپا اتحادیه‌ای سیاسی_ اقتصادی بین ۲۸ کشور عضو آن است. این همگرایی اروپایی با اتحاد زغال سنگ و فولاد در سال ۱۹۵۱ به مرحله جدیدی وارد شد و با پیمان ماستریخت به شکلی جدید درآمد و معاهده لیسبون وارد بعد تازه ای شد. این اتحادیه در آغاز برای محدود کردن آلمان‌ها در اروپا ایجاد شد و این همگرایی مرحله به مرحله رشد پیدا کرده و به صورت امروزی درآمده که همگرایی نه تنها در امور اقتصادی و تجارت آزاد به نهایت کمال رسیده بلکه برنامه‌های آینده این اتحادیه متکی بر اتخاذ سیاست خارجی مشترک، قانون اساسی اروپایی،^۱ و حتی ارتش اروپایی^۲ و... توسط اتحادیه و ارگان‌های مرکزی آن می‌باشد.

واژه‌ی چپ در علم سیاست از دوران انقلاب فرانسه، که هواداران اصلاحات رادیکال و مخالفان سلسله مراتب سنتی، در سمت چپ پارلمان می‌نشستند آغاز می‌شود. در طول زمان و دوره‌های مختلف این جریان به مرور با تغییر و تحولات گوناگونی همراه بوده و امروزه چپ به مجموعه آرا، نظریات و اندیشه‌هایی که در قالب جریان سوسیالیسم قرار می‌گیرند اطلاق می‌شود. احزاب چپ نیز به طیفی از احزاب سوسیال دموکرات، سوسیالیست، مارکسیست و کمونیست و آنارشیسم و سندیکالیسم اطلاق می‌شود (بشیریه، ۱۳۷۸). جریان چپ به عنوان یک جریان برجسته سیاسی در مقابل راست تعریف می‌شود، اندیشمندان متعلق به این جریان دارای آرا و نظریات متفاوت و گاه در مقابل یکدیگر هستند که نقطه اشتراک آنها در مخالفت با سرمایه‌داری است (والرشتاین، ۱۳۸۱). چپ جریانی مدرن^۳، پیش‌رونده و منتقد سنت است و قرن نوزدهمی و مبتنی بر مدرنیسم که نضج گرفتن آن مصادف است با انقلاب صنعتی است. خانواده احزاب چپ در اروپا شامل احزاب سوسیالیست، کمونیست و سوسیال دموکرات اروپایی

۱ البته این همگرایی در حال حاضر با شکست روبرو شده.

۲ هنوز عملی نشده

۳ واژه مدرن برگرفته از واژه ی «مودوی» در لاتین و به معنای جاری است همچنین در قرن پنجم میلادی کلمه «مدرنوس» به معنای دوره مسیحی آن دوره در مقابل دوره رومی قبل بود. در کل می‌توان گفت منظور از مدرن خیلی وقت‌ها آوان گارد (پیشرو) بوده است. و مشخصه مدرنیته عبارت است از تلاش برای محوریت بخشیدن به انسان به خصوص عقل انسانی در همه شئون. به نقل از مقدمه ی، چاپلدر، پیتر، (رضا رضایی)، مدرنیسم، نشر ماهی، ۱۳۸۲.

به همراه سایر گروه‌های مشتقل از سوسیالیسم است که اکثریت آنها در سطح جهانی در «انترناسیونال سوسیالیست»^۱ و در سطح اروپا در تشکیلات «حزب سوسیالیست‌های اروپایی»^۲ اجتماع کرده‌اند. (طباطبایی، ۱۳۹۷: ۳۲۰-۳۱۹)

احزاب چپ پس از سالهای آغازین خود که مخالف عموماً در مخالفت با اتحادیه اروپا بودند لزوم کار با اتحادیه را در یافته‌اند. آنها در کنار موافقت‌ها و مخالفت‌ها و همچنین انتقادات به ساختار اتحادیه روی به کنش جمعی در خود ساختار اتحادیه همچنانکه در بالا ذکر شد و همچنین در سطح ملی در گرفتن مواضع مختلف در قبال اتحادیه آورده‌اند. در حال حاضر نکته تعیین کننده برای چپ در قالب اتحادیه تقابل به صورت «گرایش آزادی‌گر» چپ‌ها در مقابل «دینامیسم اقتدارگرا» راست در آمده است. (طباطبایی، ۱۳۹۷: ۵۱) که این گرایش «آزادی‌گر چپ» در قالب اتحادیه بیشتر به ظهور خواهد رسید تا «دینامیسم اقتدارگرای» احزاب محافظه‌کار. حال آنچه سوالی اساسی ایجاد می‌کند این است که احزاب چپ انگلستان با توجه به مسائل ذکر شده چه موضعی در قبال اتحادیه اروپا اتخاذ می‌کنند.

مبانی نظری

این تحقیق از آنجاییکه از روش توصیفی-تحلیلی استفاده کرده است موضوع را در پرتو نظریه خاصی نمی‌نگرد. و به همین دلیل به جای مبانی نظری نیازمند چهارچوب نظری می‌باشد. که متکی به مفهوم چپ و حدود و ثغور آن می‌باشد. واژه‌ی چپ در علم سیاست از دوران انقلاب فرانسه، که هواداران اصلاحات رادیکال و مخالفان سلسله مراتب سنتی، در سمت چپ پارلمان می‌نشستند آغاز می‌شود. در طول زمان و دوره‌های مختلف این جریان به مرور با تغییر و تحولات گوناگونی همراه بوده و امروزه چپ به مجموعه آراء، نظریات و اندیشه‌هایی که در قالب جریان سوسیالیسم قرار می‌گیرند اطلاق می‌شود. احزاب چپ نیز به طیفی از احزاب سوسیال دموکرات، سوسیالیست، مارکسیست و کمونیست و آنارشیزم و سندیکالیسم اطلاق می‌شود.

^۱ Socialist International

^۲ Party of European socialists(PES)

پیشینه پژوهش

سویینی (۱۹۹۷) در مقاله‌ای با عنوان "مدل جایگزین سیاسی احزاب کارگری" به بحث در مورد پیچیدگی پروژه احیای احزاب چپ در اروپا می‌پردازد. بر اساس نظریات مطرح شده در این مقاله، کارگران مطالبات خود را حتی بدون احزاب کارگری نیز به پیش خواهند برد. وی در این مقاله به نقش و کارکرد احزاب کارگری در کشورهای اروپایی پرداخته و معتقد است برای احزاب کارگری بهترین راه برای پیش بینی آینده، ساختن آن است.

۱. بن ویلینگز (۲۰۱۰) در پژوهش خود با عنوان «اروپاگرایی و مبانی ملی‌گرایی معاصر انگلیس» بر این اعتقاد است که مقاومت در برابر یکپارچگی اروپا در انگلستان از یک سری مبانی ایدئولوژیکی و ریشه دار ملی‌گرایی معاصر انگلیسی نشات می‌گیرد. ناسیونالیسم انگلیسی نوظهوری که توسط مکاتب فردگرایانه تقویت می‌شوند. مقاومت نسبت به عمیق‌تر شدن اتحاد سیاسی و پولی اروپا در کنار اثرات این تغییر و تحول و انتقال منجر به ظهور یک ملی‌گرایی پوپولیستی در انگلستان شده است. ملی‌گرایی که در حال حاضر در قالب مبارزه با ادغام در اتحادیه اروپا نمود یافته است؛ هرچند این ملی‌گرایی توانسته است هویت انگلیسی و بریتانیایی را ادغام کند. به عقیده نگارنده این پژوهش، شرایط فوق‌الذکر موجب تقویت اروپاگرایی در انگلستان شده است.
۲. سیمون آشورد (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان «تغییر تمرکز از مخالفت با اتحادیه اروپا» با استفاده از دو کشور فرانسه و بریتانیا به عنوان مطالعه موردی تحقیق خود به چگونگی تغییر دیدگاه گروه‌ها و احزاب مخالف اتحادیه اروپا در طول زمان می‌پردازد. به عقیده نگارنده این پژوهش، احزاب و گروه‌های مخالف عموماً دلیل مخالفت خود با اتحادیه اروپا را با کلیت این اتحادیه بر اساس دلایل ایدئولوژیک می‌دانند در صورتی که مسائل دیگری در این زمینه نقش بیشتری از مسائل ایدئولوژیک داشته‌اند که در این پژوهش به آن‌ها پرداخته شده است.

۳. هالیکییوقلو و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهش خود با عنوان «پارادوکس ملی گرایی: مخرج مشترک راست رادیکال و چپ رادیکال در اروپاگریزی» به بررسی دلایل اروپاگریزی در میان احزاب راست و چپ رادیکال می‌پردازد. به نظر نگارنده، جواب این سوال که چرا هر دوی احزاب راست و چپ رادیکال گرایش زیادی به اروپا گریزی دارند را می‌توان در بکارگیری پارادوکسیکال مفهوم ملی گرایی در رهبری این احزاب دانست.

۴. گومز و رامیرو (۲۰۱۷) در پژوهش خود تحت عنوان « فراتر از رکود اقتصادی سال ۲۰۰۸، عوامل اقتصادی و حمایت انتخاباتی از چپ رادیکال در اروپا» می‌گویند که یکی از مهمترین تحولات سیاسی که در طول رکود بزرگ رخ داده است، رشد رادیکالیسم در برخی از کشورهای اروپایی بوده‌است. و آنها برخلاف جریان غالب که ادعا دارد رشد سبزه‌ها و راست افراطی (بطور کلی احزاب خارج از جریان اصلی) ربطی به مسائل اقتصادی ندارد این دو پژوهشگر با اتکا به داده‌هایی که در سطح فردی در خلال سالهای ۱۹۹۶-۲۰۱۶ و در ۵۶ انتخابات مختلف گرد آوری شده نتیجه می‌گیرند که با بحران اقتصادی و رشد بیکاری و با توجه به اینکه احزاب رادیکال چپ در مسائل اقتصادی فعالیت زیادی دارند بدون توجه به ایدئولوژی این احزاب به آرای آنها افزوده شده است. پس بیکاری، بدون توجه به زمینه سیاسی، چپ رادیکال را تقویت می‌کند، اما به طور قابل توجهی آرایش ایدئولوژیک رای دهندگان خود را تغییر نمی‌دهد.

سال انتشار	پژوهش	پژوهشگر
۱۹۹۷	مدل جایگزین سیاست احزاب کارگری	سویینی
۱۹۹۹	نظم حزبی و مجلس نمایندگان	بولر و همکاران
۲۰۰۶	نه به اروپا، من این یکی را نمی‌خواهم؛ برخی بازتابهای رد قانون اساسی اروپا در فرانسه	هنری میلنر

۲۰۱۰	اروپا گرایی و مبانی ملی گرایی معاصر انگلیس	بن ولیینگز
۲۰۱۲	پارادوکس ملی گرایی: مخرج مشترک راست رادیکال و چپ رادیکال در اروپاگرایی	هالیکیپولو و همکاران
۲۰۱۳	تغییر تمرکز از مخالفت با اتحادیه اروپا	سیمون آشروود
۲۰۱۷	چپ رادیکال چیست؟	فارگرهولم
۲۰۱۷	فراتر از رکود اقتصادی سال ۲۰۰۸، عوامل اقتصادی و حمایت انتخاباتی از چپ رادیکال در اروپا	گومز و رامیرو
۱۳۸۱	احزاب سیاسی و نظامهای حزبی	حسینعلی نوذری
۱۳۸۲	احزاب و دموکراسی پارلمانی انگلیس	سید حسن امین
۱۳۹۰	فراز و فرودهای رابطه انگلیس و اروپا (۲۰۱۱_۱۹۴۵)	دولت یار و پارسایی

جدول شماره ۱: سوابق پژوهش

منبع: نگارنده

۳. روش تحقیق (یک پاراف)

روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش توصیفی و تحلیلی می‌باشد و در پرتو نظریه خاصی به موضوع پژوهش نمی‌نگرد. در تحقیقات توصیفی محقق به دنبال چگونه بودن موضوع است و

می‌خواهد بداند پدیده، متغیر، شیء یا مطلب چگونه است. به عبارت دیگر، این تحقیق وضع موجود را بررسی می‌کند و به توصیف منظم و نظام‌دار وضعیت فعلی آن می‌پردازد و ویژگی‌ها و صفات آن را مطالعه و در صورت لزوم ارتباط بین متغیرها را بررسی می‌نماید. محقق علاوه بر تصویرسازی آنچه هست به تشریح و تبیین دلایل چگونه بودن و چرایی وضعیت مسئله و ابعاد آن می‌پردازد. در تحقیق به روش توصیفی-تحلیلی محقق برای تبیین و توجیه دلایل، نیاز به تکیه‌گاه استدلالی محکمی دارد. این تکیه‌گاه از طریق جستجو در ادبیات و مباحث نظری تحقیق و تدوین گزاره‌ها و قضایای کلی موجود درباره آن فراهم می‌شود که معمولاً در بخش مربوط به سوابق و مباحث نظری تحقیق تدوین می‌گردند. محقق از نظر منطقی جزئیات مربوط به مسئله تحقیق خود را با گزاره‌های کلی مربوطه ارتباط می‌دهد و به نتیجه‌گیری می‌پردازد. نکته قابل توجه این است که هر کدام از تحقیقات مزبور در جای خود ارزش علمی دارد.

از ویژگی‌های تحقیق توصیفی این است که محقق دخالتی در موقعیت، وضعیت و نقش متغیرها ندارد و آنها را دستکاری یا کنترل نمی‌کند و صرفاً آنچه را وجود دارد مطالعه کرده، به توصیف و تشریح آن می‌پردازد. همچنین، تحقیقات توصیفی ممکن است به کشف قوانین و ارائه نظریه منتهی شود؛ این سخن بدان معناست که از طریق این گونه تحقیقات شناخت‌های کلی حاصل می‌شود؛ مثلاً وقتی ویژگی‌های یک پدیده خاص یا یک موضوع به دقت مطالعه و شناسایی شد، می‌توان این ویژگی‌ها را به موارد مشابه تعمیم داد و یک قضیه کلی ارائه نمود. همچنین، به شکل دیگری نیز امکان دستیابی به شناخت‌ها و قضایای کلی از طریق تحقیقات توصیفی وجود دارد و آن استفاده از روش استقرایی است؛ بدین معنی که وقتی ویژگی یا صفتی مشترک و یکنواخت در پدیده‌ها و اشیاء گوناگون تکرار و مشاهده گردید، می‌توان بر اساس آن اظهار نمود و نظریه ارائه کرد؛ البته ممکن است چنین نظریه‌ای در مواردی با نقیض خود روبه‌رو شده، اعتبار خود را از دست بدهد، یا برعکس از پایداری برخوردار باشد.

به طور کلی، این گونه تحقیقات ارزش علمی بالایی دارد و می‌تواند به کشف حقایق و ایجاد شناخت کلی و تدوین قضایای کلی در تمامی علوم و معارف بشری منجر شود، هر چند بعضی

از تحقیقات توصیفی که ماهیت انفرادی و موردی دارد، به ایجاد شناخت و قضیه کلی منتهی نمی‌شود.

۴. تجزیه و تحلیل

۱- حزب کارگر

حزب کارگر در آغاز مخالف عضویت در جامعه اقتصادی اروپا^۱ بود که طرح آن توسط محافظه‌کارها ارائه شده بود. و این مسئله موجب شکافی شدید در حزب شد به صورتی که در آن دوره موافقان عضویت در جامعه اقتصادی اروپا از حزب استعفا دادند. کار به جایی رسید که یکی از شعارهای اصلی این حزب خروج از اتحادیه اروپا بود. اما در گذر زمان تحولات گوناگون موجب تغییر مواضع حزب در این مورد شد به صورتی که آنها به سمت حمایت و شرکت فعال در اتحادیه سوق پیدا کردند به صورتی که اوج آن در تونی بلر می‌توان دید. (دولت یار، پارسایی: ۸۷۱)

در مانیفست سال ۲۰۰۱ حزب که برای انتخابات سراسری همان سال بریتانیا نوشته شده بود آمده است که «جدایی از اروپا به کسی کمک نمی‌کند. بنابراین ما تصمیم گرفتیم که در اروپا با مشارکت سازنده درگیر شویم و در حاشیه قرار نداشته باشیم. امروز اروپا در مسیری پیش می‌رود که برای انگلیس و برای اروپا خوب است. در سیاست‌های کمک، توسعه و تسویه بدهی‌های بین‌المللی، ما پیشتازیم. البته هنوز مشکلات زیادی وجود دارد، اما ما نسبت به بسیاری از کشورهای دیگر از وضعیت بهتری برخوردار، میزان تحصیلات در بین ما بیشتر است و احترام خارجی بهتری برایمان قائل هستند.»^۲

همچنین در مانیفست سال ۲۰۰۵ حزب تحت عنوان «Britain forward not back» آمده است که بریتانیا به سمت رهبری جهانی می‌رود نه به سمت ضعف و انزوا. در این سال‌ها

1 European Economic Society (EEC)

2 <http://labourmanifesto.com/2001/2001-labour-manifesto.shtml>

حزب به رهبری تونی بلر جهانی شدن را به این معنا تفسیر می‌کرد که اتفاقی در قسمتی از جهان موجب تأثیراتی در خانه یا همان انگلستان می‌شود و انگلستان باید با کمک متحدین خود جهان را به مکانی امن‌تر تبدیل می‌کند و این به این معناست که باید نقش رهبری خود را در G8، سازمان ملل متحد، کشورهای مشترک المنافع و اتحادیه اروپا انجام دهد. حزب اعلام می‌کند که به عضویت در اتحادیه اروپا و اینکه در حال حاضر نقشی تعیین کننده ایفا می‌کند افتخار می‌کند در حالی که قبل از ۱۹۹۷ و دولت محافظه‌کار اینگونه نبود. حزب کارگر معتقد است عضویت در اتحادیه برای کشور شغل، تجارت و رفاه به ارمغان آورده است. و می‌گوید بریتانیا خارج از اتحادیه یا در حاشیه آن بدون شک ضعیف‌تر و آسیب پذیرتر خواهد بود. (labour party manifesto, 2005:83)

این حزب در این سال به دفاع از قانون اساسی اروپا می‌پردازد و می‌گوید که پیمان قانون اساسی تضمین می‌کند که اروپای جدید می‌تواند به طور مؤثرتری کار کند، و بریتانیا کنترل منافع ملی کلیدی خود مانند سیاست خارجی، مالیات، تأمین اجتماعی و دفاع را در اختیار خواهد داشت و به دفاع جمعی در کنار حق عمل به طور مستقل برای خود باور دارد. و معتقد است اتحادیه اروپا نقش زیادی در بالا بردن سطح استانداردهای محیط زیستی برای بریتانیا داشته است و همچنین نقش مهمی در تجارت کشور داشته است. Labour Party (Manifesto, 2005:83-84)

به طور کلی و در خلال سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷ که تونی بلر رهبری حزب و کشور را در اختیار داشت استراتژی بر این مبنا استوار بود که شرکت بیشتر و فعالیت بیشتر در سطح جهانی و بخصوص در اتحادیه و تلاش برای رهبری بین‌المللی بخصوص در اتحادیه بریتانیا را قوی‌تر امن‌تر و از لحاظ اقتصادی ثروتمندتر خواهد کرد.

آنها در مبارزات انتخاباتی خود در سال ۲۰۱۰ این تغییر را به طور تمام‌نشان دادند. آنها به افزایش نقش در اتحادیه و افزایش قدرت اتحادیه معتقد بودند که مسائلی با افزایش قدرت انگلستان در عرصه بین‌المللی می‌شود. مانیفست سال ۲۰۱۰ به حمایت از اصلاح بودجه

اروپا، به فراندوم گذاشتن عضویت در اتحادیه در آینده، علاقه به گسترش بیشتر اتحادیه به سمت ترکیه، کرواسی و بالکان غربی، تمرکز بر نقش سیاست خارجی اتحادیه اروپا در حل منازعات و موضوعات امنیتی با تکیه بر توافقات دوجانبه با قدرت‌های پیشرو در هر منطقه از جهان و حمایت از تشکیل سپاه اروپا می‌پردازد. Labour Party Manifesto, 2010: (68)

در این مانیفست که به «آینده‌ای عادلانه برای همه» نامبردار است. آمده است که انگلستان به عنوان بازیگر اصلی در اتحادیه می‌باشد و قدرت گرفتن اتحادیه به مثابه قدرت گرفتن بریتانیا می‌باشد و وقتی که اتحادیه قدرت داشته باشد و بریتانیا توانایی و جایگاه بالا در اتحادیه داشته باشد بسیار بهتر است از مقاومت بد اخلاق‌گونه^۱ و عدم مشارکت. (labour party manifesto 2010:68)

آنها در این سند تأکید کرده‌اند که اتحادیه اروپا باید فضایی رقابتی تر اقتصادی ایجاد کند و همچنین باید به اقتصاد دیجیتالی و کم کربن و بالا بردن استانداردهای محیط زیستی در قبال کسب و کارهای کوچک و متوسط اهمیت داد، همچنین آنها معتقدند که قدرت اقتصادی و حمایت اجتماعی باید برای تأمین امنیت و حقوق عادلانه کار^۲ در اتحادیه دست در دست هم بدهند. (labour party manifesto 2010:68)

در کل این مانیفست در کنار نقدهایی که در زمینه محیط زیست، رقابت آزاد، تضمین حقوق کارگران، مسئله کشاورزی و... دارد اما به اتحادیه اروپا در کل نگاهی مثبت دارد و آنرا به عنوان ابزاری برای قوی تر شدن بریتانیا و همچنین ابزاری برای حفظ امنیت از طریق همکاری با ناتو و ایجاد سپاه اروپا و کاهش فقر جهانی می‌داند. و در نهایت به دنبال بریتانیایی قدرتمند در اتحادیه اروپای اصلاح شده می‌گردند.^۳ البته در کل دیدگاه حزب کارگر در این مانیفست مبتنی

---

1 Sullen resistance

2 Fair right at work

3 A strong Britain in a reformed Europe

بر تغییر سازمان‌های بین‌المللی از جمله ناتو، اتحادیه اروپا، G8 و G20، براساس دغدغه‌های امنیتی، مبارزه با تروریسم و افراط‌گرایی، محیط زیستی و افزایش سطح رفاه است.

حزب کارگر پس از همه‌پرسی ۲۰۱۶ و رأی ۳۷ درصدی هواداران خود به خروج از اتحادیه و همچنین جرمی کوربین رهبر حزب که آشکارا از خروج از اتحادیه طرفداری می‌کرد، دچار سردرگمی بزرگی شد و گرایش گسترده به سمت راست در اعضا و عدم ارتباط مناسب کوربین با هواداران سنتی حزب در انگلستان، حزب را در خطر تبدیل شدن به حزبی محدود به لندن و بعضی مناطق شهری مثل منچستر قرار داد.

باتوجه به این مسائل در مانیفست سال ۲۰۱۷ حزب که برای انتخابات سراسری همان سال نوشته شده بود حزب کارگر ضمن پذیرش نتایج همه‌پرسی سال ۲۰۱۶ تأکید می‌کند که منافع ملی در اولویت قرار دارند و همچنین دولت حزب کارگر رابطه جدید و نزدیکی با اتحادیه اروپا برقرار خواهد کرد و نقش پررنگی به پارلمان در طول مذاکرات برای خروج اعطاء خواهد کرد و همچنین تأکید زیادی بر حقوق کارگران و مسائل مربوط به محیط زیست دارد. حزب می‌گوید به رویکرد خانم «ترزای می»^۱ در قبال اروپا پایان خواهد داد و به دنبال متحد کردن بریتانیا حول محور توافقی است که به نفع تمام اقشار مردم بریتانیا^۲ باشد

(labour party manifesto 2017:24).

حزب تأکید می‌کند در توافق برگزیت عوامل اقتصادی و حمایت از مشاغل اصلی که در گرو مسائل گمرکی با اتحادیه می‌شود را در اولویت قرار می‌دهد. حقوق اتباع اتحادیه ساکن در انگلستان و اتباع انگلیسی ساکن در اتحادیه را به رسمیت می‌شناسد. و آنها را نه به عنوان مشارکت کننده^۳ بلکه بخشی از «جامعه ما» می‌داند.^۴ به نظر حزب کارگر نحوه خروج محافظه

1 Theresa May

2 Every community in britain

3 contribute

۴ سه میلیون اتباع اتحادیه در انگلستان حضور دارند و ۱/۲ میلیون اتباع بریتانیا در اتحادیه.

کاران از اتحادیه^۱ حقوق کارگران را تضعیف و انگلستان را از متحدان و مهم‌ترین شرکای تجاری اش جدا می‌کند. خروج «بدون توافق» از اتحادیه بدترین نوع توافق برای پادشاهی متحده می‌باشد و به اقتصاد و تجارت آسیب جدی وارد می‌کند و حزب کارگر توافق و مذاکره را برای ترتیبات انتقالی خروج از اتحادیه مدنظر قرار می‌دهد. و همکاری با اتحادیه در زمینه مبارزه با تغییرات اقلیمی، بحران پناهندگان و تروریسم و مسائل امنیتی را با اتحادیه اروپا نه به عنوان عضو بلکه به عنوان شریک ادامه خواهد داد و تضمین می‌کند مانع این می‌شود که برگزیت به برابری، محیط زیست، حقوق مصرف‌کنندگان و حقوق کشاورزان ضرری وارد کند و آن را حربه محافظه‌کاران می‌داند و تضمین می‌کند در صورت گرفتن قدرت مانع این امر شود. حزب کارگر تضمین خواهد داد که بریتانیا به همکاری و عضویت در هوریزون^۲ ۲۰۲۰، اوراتوم^۳، آژانس دارویی اروپا^۴ و آراسموس^۵ ادامه خواهد داد.

(labour party manifesto, manifesto2017:25-26)

این حزب می‌گوید در صورت نهایی شدن جدایی هیچ مرز سخت و محکمی بین دو ایرلند به وجود نخواهد آمد و از طرح‌های صلح و اصلاحات در ایرلند شمالی حمایت می‌کند و همچنین در حاکمیت جبل الطارق تغییری ایجاد نخواهد شد و انگلستان از اقتصاد این کشور حمایت خواهد کرد. و تمام مسائل به صورت شفاف به پارلمان و عموم مردم ارائه خواهد شد و تصمیمات در جهت اراده مردم و پارلمان خواهد بود نه برخلاف آن. رویکرد حزب کارگر این است که رأی نهایی برای خروج از اتحادیه برعهده پارلمان و مردم است (labour party manifesto2017:27).

1 Conservative Brexit

2 Horizon2020 به عنوان یک طرح ابتکاری اروپایی با هدف تضمین رقابت جهانی در اروپا
http://nimad.ac.ir/page/44/Horizon-2020 تا سال ۲۰۲۰ اجرا می‌گردد.

۳ Uroatom ، در زمینه فناوری های زیستی کشاورزی

۴ European Medicines Agency

۵ Erasmus، برای جذب نیروی انسانی در اتحادیه از طریق اعطای بورس تحصیلی.

در مسئله مهاجرت رویکرد حزب بر این است که با خروج از اتحادیه قوانین مهاجرتی بریتانیا تغییر خواهد کرد و دولت حزب کارگر به دنبال این است که با همکاری اتحادیه‌ها برای جذب نیروی کار به صورت عادلانه و جدای از مسائل نژادی فعالیت کند. *labour party* (manifesto2017:29) در زمینه تجارت بین الملل هم حزب تضمین می‌دهد تعرفه‌ها را پایین نگه داشته و در سایه نظارت پارلمان رقابت آزاد و تجارت انگلستان را با کشورهای نزدیک در قالب اتحادیه‌های منطقه‌ای و مرور دوباره عهدنامه‌های تجاری پایدار نگه‌دارد (labour party manifesto2017:30-31)

آنچه از این مانیفست استنباط می‌شود این است که حزب کارگر در نهایت دید مثبتی به اتحادیه دارد و در تلاش است در صورت جدایی از اتحادیه پیوندهای حداکثری با اتحادیه حفظ شود. بخصوص در زمینه‌های امنیت، محیط زیست و تجارت. مسئله قابل توجه اینست در هر دو مانیفستی که بررسی شد آنچه جلب توجه می‌کند تأکید حزب کارگر بر دغدغه‌های محیط زیستی و همچنین حقوق کارگران است. در بین دغدغه‌های حزب کارگر دغدغه امنیتی و محیط زیستی کاملاً با کنش‌های جمعی کشورها قابل پیگیری است. و از این رو است که حزب حامی جدایی نرم از اتحادیه بوده تا تمام پیوندها با قاره اروپا بریده نشوند و این مانیفست کاملاً بین‌المللی‌گرایی حزب را آشکار می‌کند.

پارلمان ناشی از انتخابات سال ۲۰۱۷ اکثریت نسبی را برای محافظه‌کاران به بار آورد ولی چون نتوانستند به اکثریت مطلق برسند و به طبع آن طرح خروج خود از اتحادیه را عملی سازند و با توافق اکثریت نمایندگان رأی‌گیری دیگری اتفاق افتاد که همان انتخابات سراسری سال ۲۰۱۹ می‌باشد. نکته جالب اینکه مجلس ناشی از انتخابات ۲۰۱۷ شاهد جدایی کم سابقه نمایندگان از حزب خود به دلیل اختلاف با رهبر یا مواضع حزب خود بود. در این برهه زمانی

استراتژی حزب کارگر مبتنی بر توافق خروج با اتحادیه اروپا و گذاشتن آن توافق در معرض رأی عمومی بود.^۱

در این مانیفست سال ۲۰۱۹ حزب آمده که حزب کارگر رأی نهایی برای برگزیت را به مردم می‌دهد. در صورتی پیروزی در انتخابات آنها سه ماه برای تشکیل دولت و شش ماه برای مذاکره و توافق وقت نیاز دارند و سپس توافق نهایی به همه‌پرسی گذاشته خواهد شد و تأکید می‌کند تنها یک دولت حزب کارگر است که تصمیم نهایی را به دست مردم خواهد سپرد و این همه‌پرسی قانونی و الزام آور است و دولت حزب کارگر نظر مردم را به سرعت به اجرا در خواهد آورد. (labour party manifesto 2019:89)

حزب کارگر تأکید بسیاری به ناتوانی دولت‌های محافظه کار «ترزا می» و «بوریس جانسون» در طول سه سال برای به سرانجام رساندن مذاکرات با اتحادیه اروپا دارد و اضافه می‌کند که خروج بدون هیچ توافقی موجب ویرانی در اقتصاد، مشاغل، امنیت و خدمات درمانی در بریتانیا می‌شود. و می‌گوید توافقی که بوریس جانسون به دنبال آن است تا سال ۲۰۲۹،۷۰ میلیارد پوند به انگلستان ضرر خواهد زد در حالی که جانسون به دنبال قراردادهای تجاری با ترامپ است. همچنین در ادامه به همان شیوه مانیفست ۲۰۱۷ می‌گوید که توافقی حمایت می‌کند که ضامن حقوق کارگران، محیط زیست و امنیت بریتانیا باشد و همان موضع قبلی در مورد ایرلند شمالی و جبل الطارق را تکرار می‌کند (labourparty manifesto 2019:90).

در نهایت حرف کارگر این است که براساس اصول دو سال اخیر خود بیان می‌کند که با توجه به این اصول به توافق با اتحادیه خواهد رسید: ۱. یک اتحادیه گمرکی جامع و دائمی که برای تولیدات صنعتی انگلستان حیاتی است و به آنها اجازه می‌دهد از معاملات تجارت مشترک اتحادیه اروپا سود ببرند. ۲. ارتباط نزدیک با بازار واحد اروپا که می‌تواند از مشاغل انگلستان حمایت کند. ۳. هماهنگی پویا با اتحادیه اروپا در زمینه‌های حقوق کارگران، حقوق مصرف‌کننده و محیط زیست. ۴. مشارکت فعال در اتحادیه و شرکت در آژانس‌ها و برنامه‌های

1 <https://www.theguardian.com/politics/2019/sep/23/labour-conference-brexit-pro-remain-activists-corbyn>

اتحادیه با تأکید بر اولویت‌های محیط زیستی و تحقیقاتی علمی_فرهنگی.۵. شرکت در ترتیبات امنیتی اروپا مثل ضمانت دستگیری در اتحادیه^۱ و همچنین اشتراک‌گذاری داده‌ها^۲ برای تأمین امنیت شهروندان بریتانیایی در داخل و خارج کشور. در کنار این نکته‌ها حزب کارگر دوره‌ای انتقالی نیز در نظر خواهد گرفت تا مردم، ساختار و تجارت و... بتوانند خود را با تغییرات هماهنگ سازند. (labourparty manifesto 2019:90) و در نهایت حزب کارگر دو انتخاب ارائه می‌دهد ماندن در اتحادیه یا خروج معقول و این نکته را در نظر می‌گیرد که این فراندوم، تکرار فراندوم سال ۲۰۱۶ نیست بلکه الزامی قانونی برای عملی کردن نظر مردم می‌باشد. و در صورت رأی به ماندن در اتحادیه به معنای پذیرش وضع وجود نیست بلکه ایجاد تغییرات رادیکال در اتحادیه است که از بین برنده نابرابری، طرح‌های ریاضت اقتصادی و مسائل محیط زیستی و... باشد. اتحادیه اروپا نیاز به تغییر سیاسی دارد و در صورت رأی مردم به ماندن حزب کارگر این تغییرات را تضمین می‌کند. و در صورت رأی به ترک اتحادیه دولت حزب کارگر تمام تلاشش را برای رسیدن به توافقی که به سود بریتانیا و اتحادیه اروپا باشد دست خواهد زد. (labourparty manifesto 2019:91-92)

با توجه به چیزی که برداشت نگارنده است حزب کارگر در حقیقت خواهان ماندن در اتحادیه اروپا است اما با توجه به نیاز حزب برای ماندن در ساختار قدرت مجبور است که نظر اکثریت را بپذیرد و در کنار آن سعی در طولانی‌تر کردن روند خروج و دوستانه‌تر کردن آن و همچنین تلاش برای نشان دادن مضرات آن در روش محافظه‌کاران است. نقدی هم که به اتحادیه وارد می‌شود از منظر تفکرات چپ در هواداری اقل‌تر جامعه و دغدغه‌های برابری خواهانه و محیط زیستی است.

در نهایت به این نتیجه می‌رسیم که حزب کارگر اگر هوادار اتحادیه نباشد علاقه مند به حفظ پیوندها با این سازمان است و در کل نقدهایی که به آن وارد می‌کند در مجموع نظری مثبت به آن دارد.

---

1 European Arrest Warrant
2 shared databases

۲- حزب لیبرال دموکرات

حزب لیبرال دموکرات عموماً در مجلس نمایندگان سومین حزب بزرگ است و در زمان‌های ائتلاف معمولاً اول به این حزب رجوع می‌شود و در شرایط خاص توان اثرگذاری بالایی دارد. در آغاز هزاره جدید لیبرال دموکرات‌ها مثل امروز نظری مثبت به اتحادیه اروپا داشتند و اعتقاد آن‌ها این بود برای ساختن کشوری امن‌تر و قدرتمندتر نیاز به همکاری بیشتری با اتحادیه می‌دیدند از طریق دموکراسی بیشتر، شفافیت بیشتر^۱، زباله کمتر^۲، بوروکراسی کمتر. حزب همچنین در کنار طرفداری از قوی بودن نیروی نظامی کشور اعتقاد داشت که باید جلوی طرح‌های نظامی غیر ضروری و هزینه‌بر مثل «Eurofighter» را گرفت و هزینه آنرا صرف قوی‌تر کردن نیروهای نظامی کرد. در زمینه طرح‌های توسعه و کمک به دیگر کشورها هم نظر مثبتی روی کنش جمعی در سطح جهانی داشته و آن‌ها معتقد به این بودند که باید به «اهداف هزاره سازمان ملل^۳» تا سال ۲۰۱۵ که از طریق کمک هفت دهم درصدی از تولید ناخالص ملی باشد برسد و معتقد بودند این کمک‌ها از طریق اتحادیه اروپا و سازمان ملل و در راستای تحقق دغدغه‌های محیط زیستی من جمله حفظ تنوع زیستی صورت بگیرد. (liberal democrats manifesto, 2005:14-15)

این حزب به رهبری خانم «سوینسن»^۴ در کل اروپا گراوترین حزب در انگلستان محسوب می‌شود. این حزب از همان ابتدا هوادار اتحادیه و همگرایی در قالب اتحادیه اروپا بودند. این حزب به روابط با ایالات متحده نگاه مثبتی ندارد و انگلستان را در قالب اروپا و قاره‌ای می‌بینند. به نظر آنها اتحادیه اروپا بهترین راه انگلستان برای قوی‌تر شدن و امنیت بیشتر و نفوذ بیشتر در آینده است. آنها به جای روابط چاپلوسانه با ایالات متحده به دنبال ارتقای ارتباط با اتحادیه اروپا می‌باشند و آنرا بهترین وسیله برای کنترل آثار جهانی شدن می‌دانند. به عقیده

---

1 more openness

2 less waste

3 UN Millennium Development Goals

4 Jo Swinson

لیبرال‌دموکرات‌ها اتحادیه اروپا یک سازمان فراملی است. به عبارتی بیش از یک دولت در آن نقش دارند و این سازمان اقتداری بالاتر از هرکدام از کشورها دارد. به عبارتی آنها رویکردی فراملی و منطقه‌ای به روابط خارجی دارند. در بیانیه حزبی آنها در سال ۲۰۱۰ آمده که: "تعهد به برگزاری همه‌پرسی در مورد عضویت در منطقه یورو که جزو منافع بلندمدت انگلیس محسوب می‌شود. حمایت از اصلاح بودجه اتحادیه اروپا، و طرفدار تداوم مشارکت انگلستان در حوزه سیاست‌گذاری و عدالت. (liberal democrats manifesto, 2010:66-67)

به محض ورود به سایت این حزب با یک کمپین بسیار جالب روبرو می‌شوید به نام «جنگیدن با برگزیت و ساختن آینده‌ای روشن». از مسائل مهمی که این حزب به آن می‌پردازد، مانور روی هزینه‌های خروج از اتحادیه اروپا و سعی در صرف این هزینه‌ها در خدمات عمومی و مقابله با نابرابری است. حتی نام مانیفست ۲۰۱۹ این حزب، «برگزیت را متوقف کنید» می‌باشد. این حزب، در مانیفست‌ها و شعارها نزدیک به حزب کارگر می‌باشد و تأکید بسیاری بر مسائل محیط زیستی و برابری و عدالت اجتماعی و خدمات عمومی^۱ دارد.

آنچه از مانیفست سال ۲۰۱۰ آنها تحت عنوان «تغییری که برای شما به کار می‌آید»^۲ برمی‌آید تأکید بسیاری بر منصفانه بودن مسائلی از قبیل مالیات، حمایت از بازنشستگان و... دارند. همچنین حامی محیط زیست، حقوق حیوانات، افزایش هزینه‌های عمومی برای مسائلی مثل آموزش، بهداشت و درمان عمومی و همچنین حمایت بیشتری از افراد با درآمد متوسط و کم می‌باشند. (Liberal Democrat Manifesto 2010) آنها در عرصه‌ی نظام بین‌الملل هوادار چندجانبه‌گرایی و همکاری‌های گسترده در زمینه‌های امنیتی و تجاری با همسایگان خود در قاره اروپا می‌باشند. (Liberal Democrat Manifesto 2010:63-66)

در مانیفست سال ۲۰۱۵ حزب آمده است که انگلستان باید در مقابل تروریسم، تغییرات آب و هوایی و به صورت کلی هر چیزی که انترناسیونالیسم لیبرال^۳ و سیستم مبتنی بر قوانین^۱ را در

1 national health service(NHS)

2 Change that work for you

3 liberal internationalism

معرض خطر قرار می‌دهد در کنار شرکا و متحدان خود بخصوص اتحادیه اروپا بایستد. آنها معتقدند در جهانی جهانی‌تر و به هم وابسته‌تر، آزادی افراد تنها از طریق دولت_ملت‌ها تأمین نمی‌شود و حقوق بشر برای همه مردم با همکاری کشورها بیشتر به دست می‌آید تا تلاش به تنهایی.

این امر به ویژه برای کشوری مانند انگلستان که دارای شبکه ای گسترده از ارتباطات جهانی است کاملاً صادق است و همچنین این امر برای انگلستان شرایط نفوذ بیشتر اقتصادی، سیاسی و نظامی فراهم می‌آورد. لیبرال‌ها مشکلاتی مانند تغییرات آب و هوایی، تروریسم، هکرها، جرم و جنایت را مسائلی بین‌المللی می‌دانند که برای مقابله با آنها نیاز به سیستم‌های بین‌المللی و اقدامات چند جانبه و بین‌المللی نیاز است. در ادامه آمده است که «حزب لیبرال دموکرات سال‌ها به صورت خستگی ناپذیری تلاش کرده است که انگلستان را در قلب اتحادیه اروپا نگه دارد و ما برای حقوق بشر، حاکمیت قوانین بین‌المللی و کمک‌های بشر دوستانه ایستاده ایم و بعد ۴۰ سال به آرزوی سازمان ملل در مورد اختصاص هفت دهم درصد از درآمد ملی کشورهای توسعه یافته برای کمک به طرح‌های توسعه جامعه عمل پوشانده شده است.» (Liberal Democrat Manifesto 2015:141-142)

آنچه از این مانیفست برمی‌آید اعتقاد راسخ این حزب به ارزش‌های لیبرالی می‌باشد و نشان دهنده قدرت اندیشه‌های جهان‌وطن‌گرایانه در این حزب است. این حزب تلاش بسیاری دارد که انگلستان در قالب فعالیت‌های بین‌المللی فعالیت زیادی داشته باشد و اعتقاد بسیاری به کنش جمعی بین‌المللی در قالب اتحادیه اروپا، سازمان ملل، ناتو و دیگر سازمان‌ها دارد و سیاست امنیتی آن‌ها در نظام بین‌الملل مبتنی بر جلوگیری از جنگ است. این مرامنامه دید بسیار مثبتی به اتحادیه اروپا دارد و کاملاً روح اروپاگرایی در آن مشهود است.

در مانیفست سال ۲۰۱۷ حزب که برای انتخابات سراسری همان سال توسط حزب تحت عنوان «تغییر آینده بریتانیا»^۱ تنظیم شده بود این حزب با حمله به دو حزب رقیب به رهبری «ترزا می» و «جرمی کوربین» معتقد بود که این دو حزب بریتانیا را به سمت «برگزیت سخت»^۲ که ضرر هنگفتی به انگلستان به خصوص نسل جوان آن و روابط آینده کشور با اروپا خواهد رساند می‌برد. (Liberal Democrat Manifesto 2017: p4-6)

نظر حزب بر این است رابطه انگلستان با همسایگان خود به عنوان بخشی از اتحادیه اروپا قوی‌تر است و هر نقیصه‌ای که داشته باشد، اتحادیه اروپا بهترین چارچوب برای کارآمد و همکاری در جهت دستیابی به اهداف مشترک بریتانیا است. این امر به طور مستقیم به رونق بیش‌تر، افزایش تجارت، سرمایه‌گذاری و شغل، امنیت بهتر و ... منجر شده است. آنها نتیجه همه‌پرسی را می‌پذیرند اما می‌گویند همه‌پرسی سال ۲۰۱۶ صرفاً برای ماندن یا ترک اتحادیه اروپا بود اما چیزی که در برگه‌ها نوشته نشده بود انتخاب شکل روابط آینده با اتحادیه اروپا بخصوص در مسائل مهمی مثل تجارت، مسافرت و امنیت بود و آنچه حزب محافظه کار به دنبال آن است برگزیت سخت است و آن به معنای ترک بازار واحد، پایان دادن به جابجایی آزاد در اروپا و ترک اتحادیه گمرکی است و این مسئله حتی کسانی را که به جدایی رأی داده‌اند را ناامید خواهد کرد. و تلاش لیبرال‌دموکرات‌ها برای توقف برگزیت سخت است و مذاکره برای جدایی و در نهایت گذاشتن جواب آن به همه‌پرسی در کنار گزینه ماندن. (Liberal Democrat Manifesto 2017: p9)

لیبرال‌ها تضمین می‌کنند در طول مذاکرات تمام تلاش خود را بکنند که مفاد توافقات انگلیس را هرچه نزدیک‌تر به اروپا نگه دارد و اولویت‌های آنها بدین قرار است:

۱. تضمین حقوق شهروندان اتحادیه اروپا و بریتانیا.
۲. ماندن در بازار مشترک و اتحادیه گمرکی.

۳. آزادی جابجایی: تضمین در استفاده کارگران شهروند اتحادیه در بریتانیا از خدمات عمومی، و متقابلاً حق شهروندان بریتانیا برای سفر، تحصیل، کار و جابجایی آزادانه در همه‌جای اتحادیه.
۴. فرصت‌های جوانان: کمک به رشد جوانان و شکوفایی آنها با ماندن در قالب طرح‌هایی مثل اراسموس.
۵. دفاع از حقوق و برابری اجتماعی: جلوگیری از تضعیف حقوقی مثل مرخصی زایمان و مرخصی سالانه که از قوانین اتحادیه اروپاست و در دیوان عدالت اروپا^۱ تأیید شده است.
۶. حفظ استانداردهای محیط زیستی: استانداردهای محیط زیستی در اتحادیه از سطح بالایی برخوردار است و تلاش برای ادامه این همکاری در زمینه محیط زیست و مسائل تغییرات آب و هوایی.
۷. اعمال قانون و همکاری قضایی: حفظ همکاری‌های قضایی و امنیتی در زمینه‌هایی مثل پلیس اروپایی و بانک‌های اطلاعاتی مشترک که به امنیت انگلستان کمک کرده است.
۸. حفظ تجارت و مشاغل مرتبط با تجارت با اتحادیه
۹. همکاری‌های علمی و پژوهشی در زمینه‌های مختلف با اتحادیه
۱۰. همکاری با اتحادیه در زمینه مسافرت و توریسم: بریتانیا در اتحادیه ظرفیت توریستی بالایی دارد حزب تلاش می‌کند با فراهم کردن زمینه راحتی سفر اتباع اتحادیه به بریتانیا به پویایی صنعت توریسم بعد از جدایی کمک کند.
۱۱. احترام به منافع ولز، ایرلند شمالی و اسکاتلند: تلاش برای منافع ملل ساکن در بریتانیا و منافع جبل الطارق و حفظ صلح و ثبات سیاسی در ایرلند شمالی. (Liberal Democrat Manifesto 2017: p10-11)

برداشت نگارنده از این مانیفست این است که لیبرال‌ها تقریباً موضعی مشابه با حزب کارگر در مورد اتحادیه اروپا دارند و تلاش آنها علاوه بر ماندن در اتحادیه این است که نهایت پیوند را با اتحادیه در صورت خروج از آن، نگه دارند.

---

^۱ European Court of Justice

در مانیفست سال ۲۰۱۹ حزب با نام «برگزیت را متوقف کنید» تلاش استراتژی حزب را در قبال اتحادیه، خروج از فرآیند برگزیت و اختصاص منافع عدم خروج به خدمات اجتماعی در بریتانیا نشان دهد. این بار حزب آشکارا طرفدار ماندن است و می‌گوید با هیچ نوعی از برگزیت منافع کشور به صورتی که اکنون عضو اتحادیه اروپا است برآورده نمی‌شود. در نظر لیبرال‌ها مسئله تنها خروج از اتحادیه اروپا و سازمان‌های وابسته به آن نیست؛ مسئله ارزش‌های ملی و حیات در جهانی است که خطرات آن از جمله جرائم اینترنتی و... تماما در سطح جهانی اتفاق می‌افتد. دیگر دوران بازی با حاصل جمع صفر^۱ در جهانی که بدین گونه به هم پیوسته است معنایی ندارد. (Liberal Democrat Manifesto 2019:p7)

به گفته لیبرال‌ها ماندن در اتحادیه پاداشی ۵۰ میلیارد پوندی و اقتصادی ۲ درصد بزرگتر تا سال ۲۰۲۵ را تضمین می‌کند و می‌توان این پاداش را در مدارس یا مقابله با فقر در زمینه اشتغال صرف کرد. (Liberal Democrat Manifesto 2019:p7)

حزب لیبرال‌دموکرات هر رأی به خود را مساوی یک رأی به توقف برگزیت در نظر گرفته و تنها حزبی هستند که آشکارا حامی ماندن در اتحادیه هستند. آنها رویکرد دو حزب کارگر و محافظه کار را در این مورد نقد می‌کنند و اذعان می‌کنند که هر نوع خروجی از اتحادیه چه به سبک حزب کارگر و چه به سبک محافظه کاران برای انگلستان مضر است. اهمیت حضور انگلستان در اتحادیه اروپا هرگز شفاف درک نشده آن‌هم در قاره‌ای که سابقه طولانی جنگ و درگیری در آن وجود داشته و در شرایطی که امروز اروپا با تهدید جدی از جانب روسیه و همچنین ره‌اشدن اتحاد‌های قدیمی به وسیله ایالات متحده روبرو است. هیچ بازاری برای صادرات انگلستان آنهم کیلومترها آنطرف‌تر وجود ندارد و اگر انگلستان به خواسته ترامپ برای پایین آمدن استانداردهای محیط زیست و سلامت در قبال قراردادهای تجاری با ایالات متحده تن در دهد، در حقیقت آنها بازار اروپایی را از دست خواهند داد. (Liberal Democrat Manifesto 2019:p11-13)

---

^۱ zero-sum game

در نهایت این مانیفست، مانیفستی کاملاً اروپاگرایانه است که مثل مانیفست‌های قبلی مضمرات خروج از اتحادیه را معرفی می‌کند نکته تازه در آن این است که این بار کاملاً حامی ماندن است و در صورت رأی آوردن و ماندن در اتحادیه حق مشارکت در تمام انتخابات‌های بریتانیا چه ملی و چه محلی به شهروندان اتحادیه ساکن در بریتانیا با پنج سابقه را حضور خواهد داد.

این حزب به صورت واضح و شفاف حامی اتحادیه اروپا و کنش‌های جمعی بین‌المللی است.

نتیجه

نکته جالب این است که حزب کارگر انگلستان در آغاز مخالف اتحادیه اروپا بود اما در گذر زمان و چرخش این حزب به سمت سوسیال_دموکراسی این حزب به سمت چپ میانه آمده و حامی اتحادیه اروپا شده است. از جمله دلایل قابل ذکر برای این مهم شاید بتوان مسئله ماندن در قدرت و تلاش برای کسب آرا بخصوص آرای طیف میانه سیاسی و همچنین کنار گذاشتن اندیشه‌های رادیکالی در امور اقتصادی و بردن تأکید رادیکالی بر مسائل اجتماعی و محیط زیستی است که البته شاید بتوان گفت عامل اصلی آن هم می‌تواند همان ماندن و یا کسب قدرت باشد زیرا اصل اساسی تشکیل و قوام یک حزب، کسب و نگه داشتن قدرت است.

تأکید کلی جریان چپ در انگلستان بر حول‌محور سیاست‌های محیط‌زیستی، حمایت از حقوق کارگران، تأکید بر معضلات بین‌المللی که راهکار آن هم کنش‌های بین‌المللی می‌باشد و همچنین سوار شدن تمام استدلال‌ها بر دلایل اقتصادی و تأثیر بازار آزاد اتحادیه بر اقتصاد کشور به خصوص وضع معیشتی مردم عادی متکی است. و تأکید بر این محورها شاخص اصلی شناخت چپ‌ها و خط مشی آن‌ها در انگلستان است.

تفاوت بزرگ بین دو حزب کارگر و لیبرال_دموکرات در قبال اتحادیه اروپا این است که در خلال سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ حزب لیبرال_دموکرات آشکارا هوادار ابقای بریتانیا در اتحادیه

بوده است و آشکارا با برگزیت به مخالفت می‌پردازد، در حالی که حزب کارگر در کنار اینکه سعی دارد در مقابل آرای مردمی ایستادگی نکند، در تلاش است راه برگزیت را سخت تر کند و یا با برگزاری یک همه‌پرسی دیگر جلوی آنرا بگیرد و اگر به این مهم دست نیافتند دست آخر حداقل بتواند نزدیک‌ترین رابطه ممکن با اتحادیه اروپا را برای انگلستان نگه دارد.

منابع

- بشیریه، حسین. (۱۳۷۸). *تاریخ اندیشه های سیاسی در قرن بیستم* جلد اول. تهران. نشر نی
- دولت یار، مصطفی، پارسایی، سیدمهدی. (۲۰۱۱_۱۹۴۵). فراز و فرودهای رابطه انگلیس و اروپا فصلنامه *سیاست خارجی*، سال بیست و پنجم، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۰
- طباطبایی، سیدمحمد. (۱۳۹۷). *سیاست و حکومت در اروپا*. تهران. سمت
- موسوی اجاق، راحله السادات. *زمینه‌های شکل‌گیری دولت ائتلافی در انگلستان در سال ۲۰۱۰*، دانشگاه علامه طباطبایی ۱۳۹۰
- والرشتاین، ایمانوئل. ۱۳۸۱. سرمایه داری تاریخی. یوسف نراقی. تهران. نشره قطره

DAPHNE HALIKIOPOULOU, KYRIAKI NANOU & SOFIA VASILOPOULOU. The paradox of nationalism: The common denominator of radical right and radical left euroscepticism, Ed , www.academia.edu.(July 2017), Rooksby4. Brexit and the Left European Journal of Political Research 51: 504–539, 2012

Raul Gomez, Luis Ramiro, Beyond the 2008 Great Recession: Economic factors and electoral support for the radical left in Europe. Party Politics 1–11^a The Author(s) 2017

Simon Usherwood, The Shifting Focus of Opposition to the European Union, Journal of Contemporary European Research Volume 9, Issue 2 (2013)

Sweeney, Sean, The Labor Party's ALTERNATIVE POLITICS, Sweeney, Sean . New Labor Forum ; New York Iss. 1, (Fall 1997): 43

tim Oliver.brexit,stage left.16. Dahrendorf Fellow for Europe–North American relations at the London School of Economics and Political Science.28june 2018

DOCUMENT

Labour party ,The labour party manifesto2017: FOR THE MANY NOT THE FEW,

Labour Party, The Labour Party Manifesto 2010: A Future Fair for All, 12 April 2010.

Labour party,Labour party manifesto2019:it is time for real change

Labour party,The Labour Party manifesto 2005: Britain forward not back

Liberal Democrats, Liberal Democrats Manifesto 2005: The REAL alternative

Liberal Democrats, Liberal Democrats Manifesto 2010: Change that Works for You, Building a Fairer Britain, 14 April 2010.

Liberal Democrats, Liberal Democrats Manifesto 2015:stronger economy. fairer society. opportunity for every one

Liberal Democrats, Liberal Democrats Manifesto 2019:STOP BREXIT.BUILD A BRIGHTER FUTURE

Liberal Democrats, Liberal Democrats Manifesto.2017: CHANGE
BRITAIN'S FUTURE

www.guardian.com

www.labour.org.uk

www.labourmanifesto.com

www.libdems.org.uk

